

Päivitetty 18.4.2016

Uudenmaan Partiopiirin lyhyt kisaohje

“MITÄ OLET AINA HALUNNUT TIETÄÄ PIIRIN KISOISTA, MUTTA ET OLE KOSKAAN USKALTANUT KYSYÄ...”

1. Siis mikä on pt-kisa?

Kirjaimet p ja t tulevat sanoista partio ja taito. Partiotaitokisat ovat tapahtuma, jossa vartiot pääsevät testaamaan oppimiaan taitoja käytännössä. Kisoissa on rasteja, joilla suoritetaan tehtäviä. Vartion tehtäväsuoritukset arvioidaan pistein. Uudenmaan Partiopiirin pt-mestaruuskisoissa ratkotaan piirimestaruudet talvella, keväällä ja syksyllä kuudessa eri sarjassa.

2. Miksi ihmeessä kisoihin pitäisi lähteä?

Voit valita seuraavasta listasta itsellesi parhaiten sopivan perustelun sille, miksi kisat ovat must-juttu: kisoissa tulee kerratuksi ja opituksi taitoja maastossa, ryhmähenki tiivistyy yhdessä toimimalla, pääsee osallistumaan valmiiksi järjestetyille yö-/päiväretkelle, kokee onnistumisia ja yllätyksiä, tapaa muita saman ikäisiä partiolaisia ympäri Uuttamaata ja saa uusia kavereita. Kisamuistot ovat juuri niitä kokemuksia, joita muistellaan vuosien jälkeenkin – kysy vaikka kisoissa käyneiltä!

3. Voinko lähteä kisoihin, vaikka en osaa mitään?

Tietysti voit! (Ja sitä paitsi aivan varmasti osaat paljonkin...) Partiolaiset ovat ilmeisen itsekriittisiä, sillä moni kertoo jättävänsä kisat väliin vain siksi, että omat taidot eivät riitä. Höpsis! Ei tarvitse olla mestari – tai edes tavoitella mestaruutta – lähteäkseen kisoihin. Kisat suunnitellaan siten, että tehtävät tarjoavat haastetta (mahdollisuuden itsensä ylittämiseen), mutta eivät ole mahdottomia. Kun olet käynyt kisoissa, olet varmasti oppinut uutta ja ymmärtänyt, että osaat sittenkin yhtä jos toista.

4. Millainen on kisavartio? Onko sillä johtaja?

Kisavartion koko riippuu sarjasta, johon vartio osallistuu (kts. seuraava kysymys). Piirimestaruuskisoissa vartiolle pyydetään nimeämään johtaja, jolle mm. lähetetään käytännön ohjeita sisältävä kisakirje ilmoittautumisen jälkeen. Kisavartion johtaja on yksi joukkueen jäsenistä eli ei esim. vartion luotsi tai ulkopuolinen vanhempi henkilö. Kisoissa vartio voi vaikkapa päättää joka tehtävälle oman johtajansa, etenkin jos kaikki ovat johtamistehtävään innokkaita.

5. Miten se sarjajako menee?

Uudenmaan Partiopiirin (ja Suomen Partiolaisten) virallisia mestaruuksia ratkotaan kuudessa eri sarjassa, jotka jakautuvat ikäkausittain seuraavasti:

Tarpojat: **oranssi** (tytöt) ja **vihreä** (pojat ja sekavartiot) sarja → joukkueessa 4–6 jäsentä (12–15 – vuotiaita), yhteisikä korkeintaan 56/73/87 vuotta. (Huom, SM-kisoissa vartiossa oltava täsmälleen 5 jäsentä)

Samoajat: **sininen** (tytöt) ja **punainen** (pojat ja sekavartiot) sarja → joukkueessa 4 jäsentä (14–18 – vuotiaita), yhteisikä korkeintaan 68 vuotta.

Vaeltajat: **ruskea** (tytöt) ja **harmaa** (pojat ja sekavartiot) sarja → joukkueessa 3 jäsentä (yli 18-vuotiaita), yhteisikärajaa ei ole. Myös aikuiset osallistuvat ruskeaan ja harmaaseen sarjaan, jossa piirimestaruus jaetaan sekä parhaalle vaeltajajoukkueelle että kokonaiskisan parhaalle joukkueelle.

Epävirallisia sarjoja ovat mm. **violetti** (sisupartiolaisille) ja **lila** (ei ikärajoituksia).

Osanottajien iät lasketaan kilpailuvuoden kuluessa täytetyin vuosin.

Or/vi -sarja kisataan talvella (helmi-maaliskuussa) ja keväällä (huhti-toukokuussa), si/pu ja ru/ha puolestaan talvella ja syksyllä (syys-lokakuussa).

6. Mikä on tehtäväluettelo?

Tehtäväluettelosta löytyvät kaikkien suoritettavien tehtävien nimet, tehtäväryhmän maksimipisteet, koko kilpailun maksimipisteet sekä mahdollisesti yksittäisen tehtävän maksimipisteet - sarjakohtaisesti. Tehtäväluettelosta käy myös ilmi (esim. rastilla merkittynä), mitkä tehtävät kuuluvat millekin sarjalle.

Kaikkien muiden kuin yllätystehtäviksi merkittyjen tehtävien tulee antaa jonkinmoinen koulutuksellinen vihje siitä, mitä rastilla puuhataan. Vartiolla on siis, ainakin teoreettinen, mahdollisuus valmistautua koitoksiin jo etukäteen! Tehtäviin valmistautuminen ja niiden sisällön pähkäileminen annetun tehtävän nimen perusteella on hauskaa puuhaa vartion kokouksiin!

7. Mitä kisoihin tarvitaan mukaan?

Kisojen järjestäjän vaatimat kilpailuvarusteet kerrotaan kisojen ennako-ohjeessa, joka lähetetään ilmoittautuneille vartiolle viimeistään puolitoista viikkoa ennen kisoja. Tämän luettelon varusteet ovat pakollisia, ja kilpailun järjestäjä voi edellyttää niiden käyttämistä tehtävissä.

Kisojen järjestäjän erikseen ilmoittamien varusteiden lisäksi vartion ja vartion jäsenten tulee ottaa sarjasta riippuen tietyt pakolliset varusteet, jotka ovat tavallisia retkivarusteita, mukaan:

Vihreä ja oranssi sarja:

Jokaisella vartion jäsenellä: puukko, ensiside tai vastaava, tulitikut, kynä ja partiohuivi
Vartiolla: ensiapupakkaus (1 leveä sideharsorulla, ideal-side, laastaria ja sidetaitoksia), 2 kompassia, valaisin (talvikisoissa), saha ja kirves

Punainen, sininen, ruskea ja harmaa sarja:

Jokaisella vartion jäsenellä: puukko, ensiside tai vastaava, tulitikut, kynä, partiohuivi, kompassi, valaisin ja yöpymisvarusteet (vartion harkinnan mukaan, ellei järjestäjä ole antanut tarkempia ohjeita)

Vartiolla: ensiapupakkaus (1 leveä sideharsorulla, ideal-side, laastaria ja sidetaitoksia), majoite, saha, keittoastia (n. 1,5 l) ja kirves

Järjestäjän ilmoittamien ja muuten pakollisten varusteiden lisäksi vartio saa ottaa tarvitsemiaan tavaroita, esim. vaihtovaatteita ja ruokaa, mukaan kilpailuun. Seuraavien varusteiden käyttö ja hallussapito on kuitenkin kilpailusta hylkäämisen uhalla kielletty:

Luntit ja muu vastaava kirjallisuus

Omat kartat, radiopuhelimet, matkapuhelimet, sähköiset paikannus- ja kommunikointivälineet, sähköiset tiedontallennuslaitteet (kuten kämmentietokone) - näin, ellei kisojen järjestäjä toisin määrää!

8. Mitä kisat maksavat ja kuka maksaa?

Pt-kisoille ei ole ennalta vahvistettua kilpailumaksua. Usein piirin kisojen osallistumismaksut liikkuvat n. 50-70 eurossa vartiota kohti. SM-kilpailujen osallistumismaksut ovat yleensä hieman korkeampia. Yleensä ilmoittautumisajan jälkeen ilmoittautuneet vartiot (jälki-ilmoittautuneet)

maksavat hieman suuremman osallistumismaksun. Sarjakohtainen osallistumismaksu ja jälki-ilmoittautumismaksu ilmoitetaan kilpailukutsussa.

Joskus lippukunta maksaa vartion osallistumismaksun. Kannattaakin ottaa jo ennen kilpailuun ilmoittautumista selvää, maksaako lippukunta osallistumismaksun vai onko vartion kustannettava itse osallistumisensa. Mikäli vartio maksaa osallistumismaksun itse, kannattaa maksu jakaa kilpailuvartion jäsenten kesken.

Kilpailumaksu tulee suorittaa kilpailun alkuun mennessä, ellei toisin mainita. Jos osallistumismaksun maksaa joku muu kuin joku vartion jäsenistä, tulee ilmoittautumisesta ilmoittaa maksajalle (esim. lippukunnan rahastonhoitajalle ja lippukunnanjohtajalle) ja antaa samalla maksuohjeet, jotka löytyvät kilpailukutsusta.

Kunkin sarjan piirinmestareiden osallistumismaksu Suomen Partiolaisten mestaruuskisoihin kustannetaan piirin puolesta. Myös muut kuin piirin mestaruuden kyseisenä vuonna voittaneet voivat tuki osallistua SM-kisoihin, mutta omakustanteisesti.

9. Miten kisaan ilmoittaudutaan?

Ilmoittautumishojeet löytyvät kilpailukutsusta. Yleensä kilpailuihin ilmoittaudutaan Kuksassa ja ilmoittautumisen yhteydessä ilmoitetaan vartion nimi, sarja, kilpailuvartion johtajan nimi ja yhteystiedot sekä vartion jäsenten mahdolliset ruoka-aineallergiat. Ilmoittautumisen yhteydessä ei tarvitse ilmoittaa muiden vartion jäsenten nimiä.

10. Kuinka paljon kisoissa kävellään? Onko talvella pakko hiihtää?

Kisareitin pituus on määritelty partiotaitokilpailujen säännöissä. Reittien pituudet ovat sarjoittain seuraavat:

oranssi ja **vihreä**: 5-9 km

sininen: 12-20 km

punainen: 13-25 km

ruskea: 15-25 km

harmaa: 20-36 km

Kisan järjestäjiä ohjeistetaan (ainakin piirin kisoissa) käyttämään ennemmin reitin minimi- kuin maksimipituutta ohjenuoranaan, jotta reitti ei varmasti ylitä annettua enimmäispituutta. Vaikka kilometrimäärät voivat tuntua suurilta, päivän (tai kahden) mittaan käveltynä taival kyllä taittuu.

Talvikisoissa hiihdetään, mikäli kelitilanne ja maasto sen sallivat. Kisojen järjestäjä ilmoittaa, saako maastoon lähteä ilman suksia vai ei. Talvikisoja on käyty sekä kävelten että hiihtäen aina talven lumitilanteesta riippuen. Tavikisoissa reitit voivat olla pidempiä kuin kevät- ja syyskisoissa, sillä suksien päällä matka etenee joutuisammin.

11. Voiko kisoissa eksyä?

Tokihan aina voi eksyä, mutta reitit on suunniteltu sellaisiksi, että vaaratilanteita ei pääse syntymään. Vartiolla voi myös olla mukanaan turvakännykkä sinetöidyssä kirjekuoressa eksymis- ja muiden hätätilanteiden varalta.

Suunnistusta on hyvä harjoitella ennen kisoja, mutta suunnistuskammoon kisoihin lähden ei pitäisi kaatua! Vain käytännön tekemisellä oppii, ja kisoissa kilpailuvartioita on niin paljon että varmasti saa tukea/apua myös matkalla.

12. Syödäänkö kisoissa? Tarvitaanko omat eväät?

Kisoissa on usein ruokatehtävä, jossa mitataan ruoanvalmistustaitoja trangialla tai avotulella. Ruokatehtävä ei kuitenkaan tarjoa riittävästi syötävää koko päivän tarpeeksi. Tehtävänä voi olla esimerkiksi yhden jauhelihapihvin tai blinin tekeminen... Siksi kisoihin on aina parasta varautua

tuhdilla eväspaketilla. Voileivät, pähkinät, suklaa ym. ovat nopeaa ja helppoa evästä kisapäivän mittaan naposteltaviksi. Yön yli kestäviin kisoihin kannattaa ottaa myös lämmitettävää ruokaa (pussipasta, puuro, pihvi...) yörastilla valmistettavaksi.

Kisojen jälkeen kisan järjestäjillä on velvollisuus tarjota kisaajille lämmin ateria ja mahdollisuus peseytymiseen. Huom, Pääkaupunkiseuden Partiolaisten järjestämissä kisoissa tällaista sääntöä ei ole.

13. Kuka kisat voittaa?

Kisan tehtävät arvioidaan tehtäväkäskyssä mainituin perustein (esim. 0,5 p./tunnistettu lintu tai kätevyystehtävän mallinmukaisuus 2 p. ja toimivuus 3 p.) ja tulokset lasketaan yhteen.

Tulosluettelossa näkyvät jokaisen vartion tehtäväkohtaiset pisteet sekä yhteispisteet. Se vartio, jonka yhteispistemäärä on suurin, voittaa kisan.

Tulosluettelon tarkastelu on hyvä tapa todeta, missä tällä kertaa onnistuttiin ja missä puolestaan olisi vielä parantamisen varaa. Vaikka kisoissa tärkeintä ei olekaan sijoitus, kannattaa kisoihin lähteä voittamaan ainakin itsensä! (Tällä kertaa vähän paremmin kuin viime kerralla..!)

14. Mitä kisoista saa palkinnoksi?

Palkinnoista parhain on tietysti kisavartion lippukunnalleen tuoma maine ja kunnia! Sarjoittain palkitaan kisojen kolme parhaiten menestynyttä joukkuetta mitalein ja mahdollisesti henkilö- tai vartiokohtaisin tavarapalkinnoin. Palkintojen arvon (ilman mestaruusmitaleita) tulisi olla vähintään 20 % sarjan osanottomaksuista. Hyvät palkinnot ovat sellaisia, joita vartion jäsenet voivat käyttää hyödykseen kisaamista jatkaessaan.

15. Löytyykö netistä lisätietoa?

Internetin syövereistä löytyy paljon materiaalia myös partiokisoihin liittyen. Suomen Partiolaisten kisaryhmä on laatinut mm. kisavartion oppaan, joka löytyy osoitteesta:

http://toiminta.partio.fi/sites/partio.fi/files/kisavartion_opas_valmis.pdf

Opas on tehty erityisesti Suomen Partiolaisten mestaruuskilpailuita (SM-kisat) silmälläpitäen, mutta ohjeet kisoihin valmistautumiseen ja lukuisat vinkit soveltuvat myös piiritason kisoihin.

16. Entä jos tässä oppaassa ei vastattu siihen kysymykseen, joka minua askarruttaa?

Kysy rohkeasti neuvoa lippukunnan johtajilta tai kurkkaa yllä viitatuille SP:n kisaryhmän sivuille.

Tämän pikaoppaan sisältöä kehitetään edelleen, joten voit olla myös yhteydessä Uudenmaan

Partiopiirin kisaryhmän johtajaan, Juho Tuureen (RaMe), juho.tuure@uusimaa.partio.fi, 0404199494.

Palautetta otetaan mielellään vastaan!